

Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakertomus 2021

1. Johdanto

Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma (ympäristönsuojelulaki 527/2014 § 168) vuosille 2017–2021 hyväksyttiin rakennus- ja ympäristölautakunnassa 29.6.2017 § 46 ja valvontasuunnitelman päivitys 6.9.2018 § 64. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumista arvioidaan vuosittain koottavassa valvontakertomuksessa.

2. Ympäristöluvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien laitosten säännöllinen valvonta (YSL 4 luku, 10 a luku ja 11 luku)

Säännöllisesti valvottavia ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä laitoksia oli 31.12.2021 yhteensä 81 (Loviisassa 57, Lapinjärvellä 24). Vuoden aikana yhdelle uudelle laitokselle myönnettiin ympäristölupa, yhden laitoksen ympäristölupaa muutettiin ja yhden laitoksen ympäristölupaa selvennettiin. Kaksi ympäristölupaa rauetettiin, ja yksi laitos siirtyi ELY-keskuksen valvottavaksi. Yhdelle toimijalle myönnettiin yhteislupa (ympäristölupa ja maa-aineslupa). Vuodenvaihteessa oli vireillä yksi yhteislupahakemus.

Lupavelvollisten ja rekisteröitävien toimintojen valvontaa toteutettiin käymällä läpi vuosi- ja tarkkailuraportit. Määräaikaistarkastuksia tehtiin 19 laitoksessa. Ympäristönsuojeluyksikköön saapuneet vuosiraportit ja tarkkailutulokset käytiin läpi.

Taulukko 1. Luvanvaraisten ja rekisteröitävien laitosten säännöllinen valvonta vuonna 2021

	Loviisa	Lapinjärvi	Yhteensä
Määräaikaistarkastukset	17	2	19
Vuosiraportit ja tarkkailutulokset	29	8	37

Ympäristönsuojeluyksikkö osallistui lisäksi ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten valvontaan. Yhteisiä tarkastuksia tehtiin kaksi. Ympäristönsuojeluyksikkö kävi lisäksi läpi ELY-keskuksen valvonnassa olevien laitosten vuosi- ja tarkkailuraportteja, koska niistä raportoidaan myös kunnan valvontaviranomaiselle.

3. Kertaluonteista toimintaa koskeva ilmoitusmenettely (YSL 12 luku)

Vuonna 2021 ympäristönsuojeluyksikkö teki yksitoista päätöstä ympäristönsuojelulain 118. §:n mukaisista meluilmoituksista. Poikkeuksellisia tilanteita (YSL 120 §) koskevia päätöksiä tehtiin yksi.

4. Ilmoitukset ja lausunnot ympäristönsuojelulain muista valvontakohteista

Ympäristönsuojelumääräysten valvontaa toteutettiin pääsääntöisesti neuvomalla ja ohjeistamalla puhelimitse ja sähköpostitse sekä tarkastuskäyntien yhteydessä. Ympäristönsuojelumääräyksiä koskevia poikkeamispäätöksiä tehtiin kaksi.

Ympäristönsuojeluyksikössä tarkastettiin 13 nitraattiasetuksen mukaista ilmoitusta.

Jätevesijärjestelmien rakentamiseen liittyviä asioita käsiteltiin yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa kymmenkunta. Näiden lisäksi puhelimitse ja sähköpostitse neuvottiin kiinteistönomistajia jätevesijärjestelmien uusimiseen liittyvissä asioissa.

5. Jätelain säännöllinen valvonta

Jätelain 124. §:n mukaisia, määräajoin tarkastettavia vaarallisia jätteitä tuottavia laitoksia tarkastettiin vuoden aikana yhteensä neljä. Kaikille annettiin kehoituksia jätteiden varastointiin tai muuhun ympäristönsuojeluun liittyvien epäkohtien korjaamiseksi. Yksi tarkastetuista toiminnoista on pohjavesialueella sijaitseva riskikohde.

Jätehuoltorekisteriin (JL 100 §) merkityistä toimijoista tarkastettiin yksi.

6. Onnettomuus-, haitta- ja rikkomistilanteiden valvonta (ympäristönsuojelulaki ja jätelaki)

Haitta- ja rikkomistilanteiden valvontaa suoritettiin sekä ympäristönsuojelulain että jätelain nojalla. Epäkohdat liittyivät usein kummankin lainsäädännön rikkomiseen. Laillisuusvalvontaa tehtiin sekä oma-aloitteisesti että kuntalaisilta tulleiden ilmoitusten perusteella. Haitta- ja rikkomistilanteisiin liittyviä tutkintapyyntöjä tehtiin yksi.

Haittailmoituksia ympäristönsuojeluyksikköön tuli noin 50. Haittailmoitukset liittyivät muun muassa alueiden roskaantumiseen, meluun, savuhaittoihin ja jätteiden polttamiseen. Moni haittailmoitukseen liittyvä asia hoidettiin sähköpostitse tai puhelimitse, mutta tarvittaessa toimenpiteisiin ryhdyttiin tekemällä kohteeseen tarkastus tai tekemällä toiminnanharjoittajalle selvityspyyntö sekä antamalla kirjallisia kehoituksia. Kaikkiin ilmoitettuihin asioihin ei kuitenkaan ollut resursseja puuttua.

Jätelain nojalla annettiin kirjallinen siivoamiskehoitus yhteensä kymmenelle kohteelle. Tämän lisäksi kehoituksia annettiin puhelimitse ja sähköpostitse.

Vuoden 2021 aikana neljä jätelain nojalla kehoituksen saanutta kohdetta todettiin siivotuksi, ja näiden kohteiden valvontatoimet on nyt päätetty.

7. Maa-aineslain säännöllinen valvonta

Valvottavia maa-aineslain mukaisia kohteita oli 31.12.2021 18 kappaletta (Loviisassa 15, Lapinjärvellä 3), joista neljä on yhteislupia. Valvontaa toteutettiin määräaikaistarkastuksin ja tarkastuksia tehtiin yhteensä 20 kohteessa. Sellaisissa maa-ainestenottokohteissa, joissa maa-ainesten ottoa ei vielä ollut aloitettu tai ottamistoimintaa ei vuoden 2021 aikana ollut ollut, ei suoritettu määräaikaistarkastusta, jossa toiminnanharjoittaja on läsnä. Näitäkin kohteita kuitenkin valvottiin muulla tavoin.

20 maa-ainekohteen vuosiraportit ja tarkkailutulokset tarkastettiin. Tarkkailua ei tehty niissä kohteissa, joissa maa-ainesten ottaminen ei vielä ollut alkanut. Joissain kohteissa lupamääräyksiin ei sisälly tarkkailuvelvoitteita.

Taulukko 2. Maa-aineslain mukaiset valvontakohteiden tarkastukset vuonna 2021

	Loviisa	Lapinjärvi	Yhteensä
Määräaikaistarkastukset	18	2	20
Vuosiraportit ja tarkkailutulokset	18	2	20

Vuonna 2021 myönnettiin kolme maa-aineslupaa, joista kaikki ovat jatkolupia, ja yksi yhteislupa olemassa olleelle toiminnalle. Yhden vuonna 2019 umpeen menneen maa-aineslupan maisemointityöt valmistuivat vuoden 2021 aikana. Kahdella maa-ainestenottoalueella toiminta on loppunut.

Kotitarveottoon liittyviä ilmoituksia ei vastaanotettu. Ympäristönsuojeluyksiköllä ei ollut osoittaa resursseja kotitarveoton valvontaan.

8. Muu valvonta

Vesitaloushankkeiden valvontaa suoritettiin yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa esimerkiksi osallistumalla maastotarkastuksiin. Ympäristönsuojeluyksikkö ohjeisti ja neuvoi useita ruoppausta ja vesikasvien niittoa suunnittelevia tahoja ja tarvittaessa kommentoi ELY-keskukselle tulleita ilmoituksia vesitaloushankkeista. Ilmoituksia tuli kommentoitavaksi 62 kappaletta.

9. Muut ennakoivalvontaan liittyvät lausunnot

Ennakoivalvontaa suoritettiin myös antamalla lausuntoja muun muassa YVA-menettelyistä, lupahakemuksista, ilmoituksista ja kaavaehdotuksista.

10. Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Ympäristönsuojeluyksikkö on edellä kuvatun mukaisesti tehnyt yhteistyötä rakennusvalvontayksikön ja ELY-keskuksen kanssa.

Yhteistyötä tehtiin myös Itä-Uudenmaan poliisin ympäristörikostutkintaryhmän ja terveydensuojeluviranomaisen kanssa.

11. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumisen arviointi

Ympäristönsuojeluyksiköllä oli vuoden 2021 aikana käytettävissään 3 henkilötyövuotta. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaista valvontatyötä suorittavat ympäristönsuojelutarkastajat ja ympäristönsuojelusihteeri oman tehtäväalueensa mukaisesti ja muiden tehtäviensä ohella. Valvontatehtävät ovat vain osa viranomaistehtävien laajaa tehtäväkenttää ja viranomaistehtävien lisäksi ympäristönsuojeluyksikölle kuuluvat lakisääteisesti myös ympäristönsuojelun edistämistehtävät.

Ympäristönsuojeluyksikkö priorisoi valvontaohjelman mukaisesti luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröintivelvollisten laitosten sekä jätelain 124. §:n mukaisten laitosten valvontaa. Näiden laitosten suunnitelmallinen valvonta on toteutunut valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.

Koronaviruspandemian ja siihen liittyvien rajoitusten takia joitain säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvia tarkastuksia ei voitu tehdä. Myös muiden kohteiden tarkastuksia oli jonkin verran vähemmän vallitsevien rajoitusten takia.

Haittailmoitusten kohdalla ympäristönsuojeluyksikön resurssit eivät riitä kaikkien kohteiden tarkastamiseen ja tarkastus tai muu asian selvittäminen on siksi tehty tapauskohtaisen tilannearvion perusteella. Joihinkin kohteisiin tehtiin useita tarkastuskäyntejä.

Valvonnan tehokkuuteen ja laatuun vaikuttavat käytössä olevat tietojärjestelmät ja niiden yhtenäinen käyttö. Järjestelmien ylläpidossa priorisoidaan kaupungin omaa sähköistä tietokantaa (Trimble Locus), joka on käytännön työssä toimivampi kuin valtion ylläpitämä ympäristönsuojelun tietojärjestelmä (YLVA). YLVA-tietojärjestelmään on tallennettu vain osa ympäristönsuojelulain 223. §:ssä edellytetyistä tiedoista.

Yhteenvedo valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisista valvontatapahtumista ja muista tapahtumista

Lupatapahtumat, rekisteröinnit ja muut päätökset	Kaikki	Lapinjärven osuus
– maa-ainesluvut ja yhteisluvut (sisältää 6 kpl lupien siirtämistä)	4	1
– ympäristöluvut ja ilmoituspäätökset (sisältää lupien rauettamisen ja lausumat)	5	0
– vakuuspäätökset (MaL, YSL)	7	0
– melupäätökset (YSL)	11	2
– poikkeukselliset tilanteet (YSL)	1	0
– liittymisvelvollisuudesta vapauttaminen (VHL)	1	0
– poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä (YSL)	2	0
Yhteensä	31	3
Lausunnot		
– kaavalausunnot	3	2
– lausunnot Etelä-Suomen aluehallintovirastolle	4	0
– muut viranomaisille annetut lausunnot	8	1
– tuomioistuimelle annetut lausunnot	1	1
– jätevesiasiat	10	2
– nitraattiasetuksen mukaiset ilmoitukset	13	9
Yhteensä	39	15
Tarkastukset (valvontakäynnit)		
– valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset (YSL)	19	2
– valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset (JL)	6	0
– muut valvontaohjelman mukaiset suunnitellut tarkastukset	22	2
– muut tarkastukset	51	7
Yhteensä	98	11
Vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastukset	57	10

	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Toteuma
Lupatapahtumat ja lausunnot	91	130	70
Valvontakäynnit ja tarkastukset	177	180	155